

s geografima u srednjoj Europi, naglasivši Feletarov utjecaj na razvoj suradnje sa Njemačkom, Poljskom, Mađarskom, Slovenijom, Češkom itd. Predavao je na fakultetima u Sarajevu, Mariboru, Lodzu, Budimpešti, Pečuhu, Münchenu i Ostravi. Bio je i voditelj poslijediplomskog studija iz geografije na PMF-u, a kao gost profesor predavao je na poslijediplomskim studijima u Lodzu (Poljska), Ostravi (Češka). Lučka Lorber je kazala je da je prof. Feletar bio njen mentor iz geografije te je govorila o zajedničkim znanstvenim projektima između mariborskog i zagrebačkog sveučilišta koje su zajednički vodili.

Zastupnik u Hrvatskom saboru i novi veliki meštar Družbe „Braća Hrvatskog Zmaja“ Nevio Šetić održao je izlaganje o djelovanju Dragutina Feletara u Družbi. Naime Feletar je član Družbe „Braća Hrvatskog Zmaja“ od početka devedesetih godina 20. stoljeća, kad je obnovljeno njeno djelovanje nakon zabrane rada u komunističkom sustavu. Osnivač je i prvi pročelnik Zmajskog stola u Čakovcu u kojem je razvio bogatu aktivnost. Iz tog razdoblja posebno treba istaknuti podizanje spomenika Novom Zrinu pokraj rijeke Mure 2001. Od 2006. do 2011. Feletar je obnašao časnu dužnost velikog meštra Družbe, a u tom razdoblju organizirao je značajan broj postavljanja spomen-ploča, podizanja i obnove spomenika, znanstvenih simpozija i predavanja, itd.

Posljednji referat imao je doktorand na Odjelu za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu Mario Kolar, koji se kritički osvrnuo na književni rad Dragutina Feletara. Feletar je napisao tri zbirke kajkavskih pjesama, putopis, te je objavio jednu pjesničko-književnu mapu. Iako je njegov književni opus ograničen na razdoblje između 1970. i 1980. bilo je to prema Kolaru vrlo intenzivno i plodno razdoblje njegova stvaralaštva. Njegov književni rad je u to vrijeme bio solidno kritički popraćen, a kritike o njemu pisali su vrlo značajni kritičari kajkavske književnosti. Kolar je na kraju zaključio da je Feletar kao autor, urednik i izdavač dao značajan doprinos u međimurskoj, podravskoj i kajkavskoj književnosti, a samim time i hrvatskoj književnosti.

Nakon izlaganja održana je zanimljiva rasprava u kojoj je istaknuto da je u jednom kraćem kolokviju nemoguće nabrojiti sve značajno što je prof. dr. sc. Dragutin Feletar stvorio u životu, jer je svojim višedesetljetnom radom na mnogim poljima u potpunosti promijenio kulturnu i znanstvenu sliku sjeverozapadne Hrvatske. Međutim svi okupljeni su se složili kako se od Feletara i u narednim godinama očekuje mnogo, kako u znanstveno-istraživačkoj i izdavačkoj djelatnosti, tako i na području publicistike i književnosti, te angažmanu u društvenom i kulturnom životu Podravine i Međimurja.

Vladimir ŠADEK

IZVJEŠTAJ SA 18. KONGRESA MEĐUNARODNOG ODBORA ZA PREDOSMANSKE I OSMANSKE STUDIJE CIEPO-18 (INTERNATIONAL COMMITTEE OF PRE-OTTOMAN AND OTTOMAN STUDIES) 25.-30. KOLOVOZ 2008., ZAGREB

Od 25. do 30. kolovoza 2008. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu je održan 18. kongres *Međunarodnog odbora za predosmanske i osmanske studije – CIEPO 18*. CIEPO (*Comité International d'Études Pré-Ottomanes et Ottomanes*) je međunarodno udruženje osmanista i turkologa, osnovano 1971. godine u Aix-en-Provenceu u Francuskoj, i predstavlja jedno od najuglednijih i najmasovnijih organizacija ovoga tipa. CIEPO igra važnu ulogu kao forum koji stvara i učvršćuje veze, te pospješuje dijalog osmanista i turkologa iz velikog broja različitih zemalja i kultura. Tome zasigurno doprinosi i činjenica da se čak četiri jezika ravnopravno koriste kao radni jezici kongresa: engleski, francuski, njemački i turski. Kongres se održava svake dvije godine, a

do sada, osim Aix-en-Provencea i Zagreba, domaćini CIEPO-a su bili Madrid, Tunis, Cambridge, London, Pečuh, Minneapolis, Jeruzalem, Istanbul, Ankara, Izmir, Trabzon, Sarajevo, Amsterdam, Prag, Beč, Varšava, te 2010. turski Van. 2012. godine CIEPO 20 održati će se u Rethymnou na Kreti.

Zagrebački CIEPO 18 organizirali su redovni profesori Filozofskog fakulteta u Zagrebu, doajeni hrvatske osmanistike i turkologije, Nenad Moaćanin sa Odsjeka za povijest i Ekrem Čaušević, pročelnik Odsjeka za hungarologiju, turkologiju i judaistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, uz administrativnu pomoć Vjerana Kursara, znanstvenog novaka na Odsjeku za povijest.

Važna značajaka CIEPO-a, što je došlo do izražaja i na zagrebačkom kongresu, jest činjenica da su na njegovim okupljanjima zastupljena gotovo sva područja predosmanske i osmanske, kao i turske povijesti, od političke, ekonomske, društvene i vojne, do kulturalne, vjerske, pravne, i ekološke historije, da spomenemo samo neke. No, treba naglasiti da su pritom u dobroj mjeri zastupljene i druge znanstvene grane, poput povijesti umjetnosti, arhitekture, etnologije, lingvistike ili povijesti književnosti.

Zagrebački kongres je prema prema broju učesnika bio najmasovniji CIEPO do sada održan. Oko 160 izlagača došlo je iz 18 zemalja, i to Sjedinjenih Američkih Država, Rusije, Južne Koreje, Japana, Kazahstana, Turske, Izraela, Libanona, Grčke, Cipra, Francuske, Njemačke, Poljske, Austrije, Mađarske, Srbije i Bosne i Hercegovine, uz šestero predstavnika Hrvatske kao zemlje domaćina. Kongresu je nazočio veći broj uglednih svjetskih osmanista kao što su Jane Hathaway (SAD), Michael Ursinus (Njemačka), Jean-Luc Baacqué-Grammont (Francuska), Daniel Panzac (Francuska), Nicolas Vatin (Francuska), İlber Ortaylı (Turska), İlhan Şahin (Turska), Elizabeth Zachariadou (Grčka), Claudia Römer (Austrija), David Kushner (Izrael), Gilles Veinstein (Francuska), Eunjeong Yi (J. Koreja) i Abdul-Rahim Abu-Husayn (Libanon), da spomenemo samo neke. Važna odlika zagrebačkog skupa je i činjenica da je u njegovom radu učestvovao i veći broj mlađih istraživača, što ukazuje na tendenciju razvitka i širenja osmanistike kao discipline. Također, po prvi puta na CIEPO-u je bio zastupljen veći broj izlagača iz Hrvatske – Nenad Moaćanin, Ekrem Čaušević, Vesna Miović (Odsjek za povijesne znanosti HAZU, Dubrovnik), Tatjana Paić-Vukić (Katedra za turkologiju, Filozofski fakultet / Orijentalna zbirka HAZU, Zagreb), Robert Holjevac (Hrvatski institut za povijest, Zagreb) i Vjeran Kursar. Kongres je imao i regionalni značaj zbog učestvovanja znanstvenika iz zemalja bivše Jugoslavije, poput Aleksandra Fotića i Jelene Mrgić sa Filozofskog fakulteta u Beogradu, Adnana Kadrića sa Orijentalnog instituta u Sarajevu, te Nedima Zahirovića sa Sveučilišta u Leipzigu i Slobodana Ilića sa Eastern Mediterranean University (Doğu Akdeniz Üniversitesi) u Famagosti (Sjeverni Cipar).

Skup je trajao ukupno šest dana, a izlaganja su bila organizirana u sedam sekcija: „Društveno-politički i ekonomski život,“ „Etničke skupine, pobune, nacionalizam, rat,“ „Reforme, modernizacija i utjecaj stranih sila,“ „Izvori, historiografija, arhivi i biblioteke,“ „Žene, karijere pojedinaca, slike drugog,“ „Umjetnost, arhitektura i povezane teme,“ i „Jezik, književnost i obrazovanje.“ Zbog vrlo velikog broja izlaganja prisiljen sam ograničiti se na ona koja se po mojem mišljenju izdvajaju od ostalih kvalitetom i/ili relevantnošću za našu znanstvenu i inu javnost. Krenuti ćemo redom, sa sekcijom „Društveno-politički i ekonomski život.“ İlhan Şahin sa Kirgizstansko-turskog sveučilišta Manas u Kirgizstanu održao je izlaganje pod naslovom „XVIII. Yüzyılın Sonlarına Ait Bir Seyahatname Ve Osmanlı Rumelisi“ („Jedan putopis sa kraja 18. stoljeća i osmanska Rumelija“), o novootkrivenom putopisu Mehmed Haşima, koji između ostalog daje i opis nekih balkanskih gradova. Hatice Oruç sa Sveučilišta Ankara (Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi) održala je izlaganje „1528-30 Tarihli Tahrir Defterine Göre Bosna Sancağında Mustahfiz Timarları“ („Timari mustahfiza u Bosanskom Sandžaku prema tahrir defteru iz 1528-30.“), i donijela podatke o *mustahfizima* (posadnicama) 59 osmanskih tvrđava u Bosanskom Sandžaku. Jelena Mrgić održala je izlaganje tematski zanimljivo za čitatelje ovoga časopisa, pod naslovom „Climate Impact on

Agricultural Production in the Pre-industrial Society. Some Indications from the 16th Century Bosnia“ („Utjecaj klime na agrarnu proizvodnju u pred-industrijskim društvima. Neki pokazatelji iz Bosne 16. stoljeća“). I ne na posljednjem mjestu, vrijedi još spomenuti izlaganje Nenada Moačanina o pitanju haračkih poreznih stopa pod naslovom „‘Arz-i haraciyyedir ki ... hasillarından öşür veyahud sümün veyahud subu^c veyahud nisfa değın *arzin tahammüline göre* harac- i mukaseme vaz^c olunur’. Discriminatory vs. Uniform Rates: Less Distortion Than Expected (if Any)“ („‘Arz-i haraciyyedir ki...’ Diskriminatorske protiv uniformnih stopa: manje odstupanja nego očekivano (ako uopće)“).

Iz sekcije „Etničke skupine, pobune, nacionalizam, rat“ posebno valja spomenuti izlaganje Claudije Römer sa bečkog Instituta za orijentalistiku (Institut für Orientalistik) pod naslovom „Uskoks and Merchants. On the Perils of Trade in the Adriatic (mid-16th century)“ („Uskoci i trgovci. O pogibeljima trgovine na Jadranu (sredina 16. stoljeća“). Spomenimo još svakako i izlaganje Aleksandra Fotića pod naslovom „Athonite Travelling Monks and the Ottoman Authorities“ („Svetogorski putujući monasi i osmanske vlasti“).

Referati iz sekcije „Reforme, modernizacija i utjecaj stranih sila“ vremenski su pokrili period tzv. Dugog 19. stoljeća Osmanskog Carstva. Ovdje bi svakako trebalo istaknuti referat Mahmouda Yazbaka sa Sveučilišta u Haifi (Izrael) pod naslovom „Palestinian Merchants in Late Ottoman Palestine and Their Role in Social Modernization“ („Palestinski trgovci u kasnoosmanskoj Palestini i njihova uloga u društvenoj modernizaciji“).

U sklopu sekcije „Izvori, historiografija, arhivi i biblioteke“ organizirana je radionica pod nazivom „Les fonds d’archives ottomans conservés dans les îles grecques“ („Fondovi osmanskih arhiva očuvani na grčkim otocima“). U radionici posvećenoj dokumentima očuvanim u zbirka manastira na Patmosu, Androsu i Kreti učestvovali su renomirani osmanisti Nicolas Vatin (CNRS, EPHE), Gilles Veinstein (Collège de France, EHESS), Elizabeth Zachariadou (Institute for Mediterranean Studies, Rethymno, Kreta) i Michael Ursinus (Sveučilište Heidelberg, Njemačka), kao i osmanisti mlađe generacije sa Sveučilišta na Kreti, Marinos Sariyannis i Elias Kolovos. Od ostalih izlaganja u sekciji izvan spomenute radionice treba istaći referat Dariusza Kołodziejczyka (Sveučilište u Varšavi / Poljska akademija znanosti) pod naslovom „Between the Genghisid and Ottoman Tradition: Reconstructing the Crimean Chancery“ („Između džingisidske i osmanske tradicije: rekonstrukcija Krimске kancelarije“) o administrativnoj tradiciji krimskih Tatara, te izlaganje ravnatelja muzeja Topkapı Sarayı u Istanbulu, İlbera Ortaylıja, „Some New Registers of Ottoman Palace Archive“ („Neki novi registri iz arhiva osmanske palače“). Od domaćih učesnika u radu ove sekcije sudjelovali su Vesna Miović sa izlaganjem „History of the Ottoman Documents in the State Archives of Dubrovnik (Ragusa)“ („Povijest osmanskih dokumenata u Državnom arhivu u Dubrovniku (Ragusa)“), i Vjeran Kursar sa izlaganjem „Some Remarks on the Organization of Ottoman Society in the Early Modern Period: the Question of ‘Legal Dualism’ and Societal Structures“ („Neke napomene o organizaciji osmanskog društva u ranonovovjekovnom razdoblju: pitanje ‘pravno dualizma’ i socijalne strukture“).

Veći broj zanimljivih i vrijednih izlaganja moglo se čuti i u sklopu sekcije „Žene, karijere pojedinaca, slike drugog.“ Markus Koller (Sveučilište Gießen, Njemačka) održao je izlaganje „Memory Cultures in the Ottoman Balkans (16th and 17th Centuries) – The Serbian Orthodox Church“ („Kulture sjećanja na osmanskom Balkanu (16. i 17. stoljeće) – Srpska pravoslavna crkva“). Jean-Louis Bacqué-Grammont (Centre National de la Recherche Scientifique, Pariz) imao je referat pod naslovom „*dôbrâ venedik*, ‘la bonne-Venise’ - la République de Dubrovnik d’après deux auteurs ottomans: Pîrî Re’îs et Evliyâ Çelebî“ („*dôbrâ venedik*, ‘dobra Venecija’ - Dubrovačka Republika prema dvama osmanskim autorima: Pîrî Re’îsu i Evliji Çelebiju“). Slobodan Ilić održao je izlaganje o osmanskom derviškom redu Melamija „An Unorthodox Critique of the History of the Ottoman Melamism in the 16th and 17th Centuries“ („Neortodoksna kritika povijesti osmanskih Melamija u 16.

i 17. stoljeću“). Spomenimo još i izlaganje Roberta Holjevca o hrvatskom protuturskom polemičaru Ivanu Stojkoviću pod naslovom „Ivan Stojković and his Western Church Mission of the Basel Council in Constantinople (1435-1437) regarding the Ottoman Turks in the Light of Religious and Theological Controversies“ („Ivan Stojković i njegova zapadna crkvena misija bazelskog koncila u Carigradu (1435.-1437.“).

U preostalim dvjema sekcijama, „Umjetnost, arhitektura i povezane teme“ i „Jezik, književnost i obrazovanje,“ većina učesnika nisu bili povjesničari u užem smislu, već osmanisti i turkolozi čije su glavna polja interesa umjetnost, arhitektura, dizajn, tekstil, jezik, književnost, obrazovanje, i sl. Između brojnih vrijednih prinosa svakako treba istaknuti izlaganje Ekrema Čauševića o posebnostima govornog turskog jezika u Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću – „19. Yüzyılda Bosna-Hersek'te Konuşulan Türkçe Ağzının Özellikleri“ („Posebnosti turskog dijalekta koji se govorio u Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću“). Srodnom tematikom pozabavio se i Adnan Kadrić u referatu „The Phenomena of Conceptual Lexicography in Ottoman Bosnia“ („Fenomen konceptualne leksikografije u osmanskoj Bosni“). Izlaganje još jedne hrvatske predstavnice, Tatjane Paić-Vukić, „Three Collections of Ottoman Manuscripts in Zagreb“ („Triz zbirke osmanskih rukopisa u Zagrebu“), donijelo je vrijedne podatke o Akademijinoj Orijentalnoj zbirci, zbirci baruna Franza von Ottenfelsa u Hrvatskom državnom arhivu, te devetnaestovjekovnoj zbirci sarajevskog kadije Mustafe Muhibbija, koja se čuva u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Možda je najveća vrijednost zagrebačkog CIEPO skupa upravo to što je omogućio uvid u trenutno stanje osmanistike (i turkologije) na globalnom nivou, prije svega zahvaljujući velikom broju učesnika sa svih strana svijeta. Na kraju, dodajmo još i to da je polovina od ukupnog broja referata, ukupno njih 81, objavljena u ediciji njemačke izdavačke kuće Lit Verlag u Berlinu 2010. godine. Urednici ovog obimnog izdanja (1033 str.), koje nosi naslov *Perspectives on Ottoman Studies. Papers from the 18th Symposium of the International Committee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies (CIEPO)*, su organizatori skupa, Ekrem Čaušević, Nenad Močanin i Vjeran Kursar.¹ Prije nekoliko mjeseci u tisak je predan i drugi svezak u kojem je okupljeno 13 izlaganja mahom povjesničara umjetnosti i arhitekture sa velikim brojem slikovnih priloga. Ovaj svezak trebao bi uskoro izaći u izdanju edirnskog Sveučilišta Trakya (Trakya Üniversitesi, Edirne, Turska).

Vjeran KURSAR

¹ Ekrem Čaušević, Nenad Močanin, Vjeran Kursar (ur.), *Perspectives on Ottoman Studies. Papers from the 18th Symposium of the International Committee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies (CIEPO)*, (Berlin: Lit Verlag, 2010).

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen VII. / Broj 7
Zagreb - Samobor 2011.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Sekcija za gospodarsku povijest Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti Zagreb
(moderator: Hrvoje Petrić)

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: doc. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Urednici / Editors-in-chief:

Hrvoje Petrić, Drago Roksandić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Močanin,
Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (*Zagreb, Hrvatska*), Daniel Barić (*Le Havre-Pariz, Francuska*), Slaven Bertoša (*Pula, Hrvatska*), Zrinka Blažević (*Zagreb, Hrvatska*), Tatjana Buklijaš (*Cambridge, UK*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (*Zagreb, Hrvatska*), Paul Hirt (*Tempe, SAD*), (Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Halil İnalçik (*Ankara, Turska*), Egidio Ivetić (*Padova, Italija*), Silvije Jerčinović (*Križevci, Hrvatska*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*), Marino Manin (*Zagreb, Hrvatska*), Christof Mauch (*München, Njemačka*), Kristina Milković (*Zagreb, Hrvatska*), Ivan Mirnik (*Zagreb, Hrvatska*), Mirjana Morosini Dominick (*Washington D.C., SAD*), Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Zagreb, Hrvatska*), Lajos Rácz (*Szeged, Mađarska*), Gordan Ravančić (*Zagreb, Hrvatska*), Marko Šarić (*Zagreb, Hrvatska*), Mladen Tomorad (*Zagreb, Hrvatska*), Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (*Slavonski Brod, Hrvatska*), Zlata Živaković Kerže (*Osijek, Hrvatska*)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN:

1845-5867

Tisak i prijelom/ Layout and print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2011.

Adresa uredništva / Mailing address:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@inet.hr

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

PRIKAZI KNJIGA

Gyulai Eva, Horvath Zita, Turbuly Eva, Gospodarstvo i društvo međimurskog vlastelinstva u 17-18. stoljeću (Andreja Talan)	140
Joan Dunayer, Specizam, Diskriminacija na osnovi vrste (Tomislav Krznar)	142
Podravina, Časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. IX, broj 17 (Tomislav Krznar)	145
Podravina, Časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. IX, broj 18 (Tomislav Krznar)	148
Tomislav Krznar, Bioetički mozaik (Hrvoje Jurić)	150
Ian G. Simmons, Globalna povijest okoliša: od 10000. pr. Kr. do 2000. n. Kr. (Aleksandra Đurić)	151
J. Donald Hughes, Što je povijest okoliša? (Aleksandra Đurić)	154
Zapisnik franjevačkog samostana u Našicama. Knjiga I (1739. – 1787.) (Danijel Patafta)	156
Slaven Bertoša, Osebjuno mjesto austrijske Istre: Lupoglavski kraj u srednjem i novom vijeku (Igor Eterović)	158
Radovi Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, br. 22 (Iva Potočnik)	161
Historia Varasdiensis. Časopis za varaždinsku povjesnicu br. 1 (Iva Potočnik)	162
Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, br. 42 (Igor Razum)	163
Prostorno planiranje u Jugoistočnoj Europi (Do Drugog svetskog rata) (Marko Šarić).....	165
Molve – ljudi, selo i okoliš u dugom trajanju, društvo za povjesnicu i starine (Dragutin Feletar)	168
ZNANSTVENI SKUPOVI	170
UPUTE SURADNICIMA / INSTRUCTIONS TO CONTRIBUTORS	179

Popis suradnika u časopisu »Ekonomska i ekohistorija«, broj 7 (2011.):**Karl Kaser**, Universität Graz**Drago Rokсандić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Daniel Barić**, Université François-Rabelais, Tours**Hrvoje Petrić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Zoltán Hajdú**, Centre for Regional Studie, Hungarian Academy of Sciences, Pečuh**Mira Kolar-Dimitrijević**, Draškovićeve 23, Zagreb**Harald Heppner**, Universität Graz**Nataša Kolar**, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož**Željko Holjevac**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Igor Žiberna**, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru**Mirela Slukan Altić**, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb**Ljudevit Tropan**, Hrvatske vode Zagreb**Andreja Talan**, student, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Tomislav Krznar**, Veleučilište u Karlovcu**Hrvoje Jurić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Aleksandra Đurić**, Sveučilište Eötvös Loránd u Budimpešti**Dragutin Feletar**, član suradnik HAZU, Zagreb-Koprivnica**Daniel Patafta**, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Igor Eterović**, Lovran**Iva Potočnik**, Varaždin**Igor Razum**, student, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Marko Šarić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Vladimir Šadek**, Koprivničko-križevačka županija**Csaba G. Kiss**, Sveučilište Eötvös Loránd u Budimpešti**Vjeran Kursar**, Filozofski fakultet, Zagreb

Ekonomske i ekohistoriju referiraju:

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA